

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia wtorek, 2 lipca 2024 r.

Poz. 3234

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.258.2024 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 27 czerwca 2024 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r., poz. 609), **stwierdzam nieważność uchwały Nr II/12/2024 Rady Miejskiej w Tolkmicku z dnia 23 maja 2024 r.** w sprawie zasad przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczegółowych wytycznych sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych.

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Miejska w Tolkmicku, działając na podstawie art. 32 ust. 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami, określiła zasady przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczegółowe wytyczne sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych.

Uchwała wpłynęła do organu nadzoru dnia 3 czerwca 2024 r.

Materialno-prawną podstawą podjęcia przedmiotowej uchwały jest art. 32 ust. 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami, dalej zwaną ustawą.

Zgodnie z art. 32 ust. 1b ustawy, wojewoda - w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa albo odpowiednia rada albo sejmik - w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego ustalają, odpowiednio w drodze zarządzenia albo uchwały, zasady przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczegółowe wytyczne sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych, kierując się w szczególności:

- 1) potrzebami społeczności lokalnej oraz interesem publicznym, w tym potrzebą zapewnienia rezerw terenów na realizację celów publicznych i pod budownictwo mieszkaniowe;
- 2) ładem przestrzennym;
- 3) racjonalnością ekonomiczną;
- 4) stanem realizacji postanowień umowy o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste, w tym celu, na który nieruchomość została oddana w użytkowanie wieczyste;
- 5) okresem pozostałym do wygaśnięcia prawa użytkowania wieczystego na skutek upływu okresu ustalonego w umowie o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste;
- 6) potencjałem inwestycyjnym nieruchomości gruntowej na potrzeby realizacji celów publicznych, budownictwa mieszkaniowego lub celów użyteczności publicznej.

Z ww. przepisu wynika, iż organ stanowiący gminy winien określić zasady przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczegółowe wytyczne sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609), akty *prawa miejscowego* ustanawia rada gminy w formie uchwały. Nie każda jednak uchwała rady gminy będzie miała charakter aktu *prawa miejscowego*. W orzecznictwie zwraca się uwagę, że za akt *prawa miejscowego* przyjmuje się taki akt normatywny, który zawiera normy postępowania o charakterze generalnym i abstrakcyjnym. Normatywny charakter aktu oznacza, że zawiera on wypowiedzi wyznaczające adresatom pewien sposób zachowania się, przybierający postać nakazu, zakazu lub uprawnienia. Charakter generalny oznacza, że normy zawarte w akcie definiują adresata poprzez wskazanie cech, a nie poprzez ich wymienienie z nazwy. Natomiast abstrakcyjność normy wyraża się w tym, że nakazywane, zakazywane lub dozwolone zachowanie ma mieć miejsce w pewnych, z reguły powtarzalnych okolicznościach, nie zaś w jednej konkretnej sytuacji. Akty muszą więc dotyczyć zachowań powtarzalnych, nie mogą zaś konsumować się przez jednorazowe zastosowanie. Akty *prawa miejscowego* skierowane są do podmiotów (adresatów) pozostających poza strukturą administracji (zob. wyrok NSA z 19.06.2019 r., II OSK 2048/17).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461) akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt określi termin dłuższy. Jak wynika z art. 13 pkt 2 powołanej wyżej ustawy, akty prawa miejscowego stanowią, m.in. przez organ gminy ogłaszane są w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Akty prawa miejscowego są to akty o charakterze normatywnym. Za ich pomocą organy władzy publicznej w sposób władczy określają reguły zachowania dotyczące generalnie oznaczonych kategorii podmiotów w abstrakcyjnie wskazanych sytuacjach. Cechą charakterystyczną tego typu aktów jest wprowadzenie do porządku prawnego nowych norm prawnych, obowiązujących w sposób generalny i abstrakcyjny na terenie właściwości danego organu. W przypadku organów gminy, wydawane przez nich akty prawa miejscowego nakładają najczęściej na oznaczonych rodzajowo członków społeczności lokalnej obowiązek oznaczonego zachowania się w sytuacjach wskazanych w takich przepisach lub przewidują uprawnienia dla określonego kręgu odbiorców.

Uchwała, o której mowa na wstępie, jest aktem prawa miejscowego, zawiera ona bowiem w § 2 ust. 1 normy generalne i abstrakcyjne, dotyczące praw mieszkańców gminy - użytkowników wieczystych oraz określa zasady przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości gruntowych na ich rzecz, uprzednio oddanych w użytkowanie wieczyste. W konsekwencji podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym i wchodzi w życie w terminie wskazanym w art. 4 ust. 1 ww. ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów.

Stanowisko organu nadzoru znajduje oparcie w utrwalonej linii orzeczniczej sądów administracyjnych i doktryny, zgodnie z którą: "O charakterze prawnym aktu organu jednostki samorządu terytorialnego, w sytuacji, gdy sama ustawa upoważniająca do jego wydania *expressis verbis* nie wskazuje, że jest to akt prawa miejscowego, decyduje rodzaj zawartych w nim norm. Jeśli akt taki zawiera normy generalne i abstrakcyjne, wyznaczające adresatom pewien sposób zachowania, które mogą być przedmiotem roszczeń lub obowiązków rozpatrywanych w sprawach indywidualnych z zakresu administracji publicznej, to przyjmuje się, że jest to akt prawa miejscowego (wyroki NSA z 12 lutego 2008 r., sygn. I OSK 1764/07). Wystarczy przy tym, aby w akcie takim znalazła się jedna norma o powyższych cechach by uchwałę zakwalifikować jako akt prawa miejscowego - podobnie wyrok NSA z 18 lipca 2006 r., sygn. I OSK 669/06, WSA w Olsztynie z 21 lutego 2008 r., sygn. II SA/OI 29/08.

Stanowisko organu nadzoru, co do charakteru uchwały, podjętej na podstawie art. 32 ust. 1b ustawy, znajduje również oparcie w orzecznictwie organów nadzoru, m.in. w rozstrzygnięciu nadzorczym Wojewody Śląskiego z dnia 29 maja 2024 r. NPII.4131.1.431.2024, rozstrzygnięciu nadzorczym Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 stycznia 2024 r. PN.4131.20.2024, rozstrzygnięciu nadzorczym Wojewody Podlaskiego z dnia 26 marca 2024 r. NK-II.4131.60.2024.MŁ, rozstrzygnięciu nadzorczym Wojewody Śląskiego z dnia 2 lutego 2024 r. NPII.4131.1.110.2024, rozstrzygnięciu nadzorczym Wojewody Lubelskiego z dnia 1 lutego 2024 r. PN-II.4131.62.2024.

Tymczasem Rada Miejska w Tolkmicku w § 4 kwestionowanej uchwały, podjętej w dniu 23 maja 2024 r., wprowadziła zapis, zgodnie z którym uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w sposób zwyczajowo przyjęty, co powoduje, iż nie nadano jej rangi aktu normatywnego, o którym mowa w ww. art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów. Z treści uchwały nie wynika również obowiązek ogłoszenia kwestionowanej uchwały w wojewódzkim dzienniku urzędowym, a jedynie publikacji w sposób zwyczajowo przyjęty.

Powyższe powoduje, iż § 4 uchwały rażąco narusza wyżej powołane przepisy - art. 4 ust. 1 i art. 13 pkt 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów. Błędne określenie przez Radę Miejską w Tolkmicku wejścia w życie badanej uchwały powoduje konieczność stwierdzenia jej nieważności w całości. Brak bowiem określenia lub określenie w sposób sprzeczny z prawem terminu wejścia w życie uchwały, przedkłada się bezpośrednio na ważność całego aktu prawnego.

Mając na uwadze powyższe rozstrzygnięto, jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Mateusz Szauer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski